

---

12 Stemmingen Onderwijswetten

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van enkele onderwijswetten in verband met een herziening van de organisatie en financiering van de ondersteuning van leerlingen in het basisonderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs (passend onderwijs) (33106)**,

en over:

- de motie-Ortega-Martijn over het inzetten van de prestatiebeloning voor passend onderwijs (33106, nr. 62);
- de motie-Ortega-Martijn over overeenstemming van ouders bij het ontwikkelingsperspectief (33106, nr. 63);
- de motie-Ortega-Martijn over het ontwikkelen van ondersteuningsprofielen (33106, nr. 64);
- de motie-Ortega-Martijn over de garantie dat ieder kind onderwijsperspectief behoudt (33106, nr. 65);
- de motie-Van der Ham over stemmen over de wet Passend Onderwijs pas nadat de resultaten van het Cathuisberaad bekend zijn (33106, nr. 66);
- de motie-Van der Ham/Dijsselbloem over monitoring van wachtlijsten (33106, nr. 67);
- de motie-Van der Ham/Klaver over ICT-middelen (33106, nr. 68);
- de motie-Van der Ham c.s. over afspraken met de krimpregio's (33106, nr. 69);
- de motie-Van der Ham/Klaver over de dekking voor minder bezuinigingen (33106, nr. 70);
- de motie-Jasper van Dijk over het op non-actief stellen van bestuurders bij wanbeleid (33106, nr. 71);
- de motie-Jasper van Dijk over meer zicht op de besteding van het budget voor zorgleerlingen (33106, nr. 72);
- de motie-Elias/Ferrier over passend onderwijs en begeleiding op basis van de AWBZ (33106, nr. 73);
- de motie-Klaver/Dijsselbloem over extra middelen voor professionalisering en ondersteuning van leraren (33106, nr. 74);
- de motie-Klaver c.s. over het in kaart brengen van het aantal leerlingen met extra zorgbehoefte (33106, nr. 75);
- de motie-Klaver c.s. over het monitoren voor hoeveel leerlingen er geen passende ondersteuning is (33106, nr. 76);
- de motie-Dijsselbloem c.s. over een onafhankelijke uitvoeringstoets (33106, nr. 77);
- de motie-Dijsselbloem c.s. over het ondersteuningsplan passend onderwijs (33106, nr. 78);
- de motie-Dijsselbloem c.s. over het inzetten van middelen voor prestatiebeloning (33106, nr. 79);
- de motie-Dijsselbloem c.s. over stelselwijzigingen jeugdzorg en passend onderwijs (33106, nr. 81).

(Zie vergadering van 8 maart 2012.)

De voorzitter:

Omdat de motie vraagt om uitstel van de stemmingen over het wetsvoorstel, zal eerst worden gestemd over de motie op stuk nr. 66 alvorens over te stemmen over het wetsvoorstel en de overige moties.

De heer Dijsselbloem verzoekt om eerst te stemmen over de amendementen en vervolgens over de motie op stuk nr. 77 alvorens er wordt gestemd over het wetsvoorstel. Ik neem aan dat u daarmee kunt instemmen.

Het amendement-Van der Ham/Dijsselbloem (stuk nr. 87) is ingetrokken. Ik stel vast dat daarmee wordt ingestemd.

De motie-Van der Ham (33106, nr. 68) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat ICT-middelen een goede bijdrage kunnen leveren aan zorg op maat voor specifieke zorgleerlingen;

overwegende dat het accent bij die ICT-middelen nu vooral ligt op kernvakken als Nederlands, rekenen/wiskunde en Engels;

overwegende dat zorgleerlingen grote baat kunnen hebben bij ICT-middelen die betrekking hebben op andere kennis en competenties;

verzoekt de regering, bij de PO en VO-raad de wens over te brengen om ICT-middelen te ontwikkelen voor brede toepassing voor kennis en competenties ten gunste van specifieke zorgleerlingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 93 (33106).

De motie-Jasper van Dijk (33106, nr. 71) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de minister middels de wet "passend onderwijs" tijdelijk de mogelijkheid heeft om in te grijpen bij taakverwaarlozing;

verzoekt de regering, deze mogelijkheid permanent te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 94 (33106).

De motie-Jasper van Dijk (33106, nr. 72) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er weinig zicht is op hoe het budget voor zorgleerlingen wordt besteed;

verzoekt de regering, op korte termijn met een voorstel te komen waardoor meer zicht ontstaat op de besteding van het budget voor zorgleerlingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 95 (33106).

De motie-Elias/Ferrier (33106, nr. 73) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Elias, Ferrier, Dijsselbloem, Van der Ham, Klaver, Ortega-Martijn, Jasper van Dijk, Dijkgraaf en Beertema.

Zij krijgt nr. 96 (33106).

De motie-Klaver c.s. (33106, nr. 75) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat er na het invoeren van de wet op passend onderwijs weinig zicht is op de manier waarop het geld voor onderwijsondersteuning wordt gebruikt en op het aantal leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte;

verzoekt de regering om meer zicht te creëren op de besteding van het budget voor onderwijsondersteuning en op de extra ondersteuningsbehoefte,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 97 (33106).

De motie-Dijsselbloem c.s. (33106, nr. 78) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de ondersteuningsplanraad het medezeggenschapsorgaan wordt voor het passend onderwijs binnen de samenwerkingsverbanden;

overwegende dat een volwaardige ondersteuningsplanraad van begin af aan nauw betrokken moet worden bij de beleidsvoorbereiding, besluitvorming en uitvoering van het ondersteuningsplan passend onderwijs;

constaterende dat het ondersteuningsplan al begin 2013 gereed moet zijn;

verzoekt de regering, toe te zien op een volwaardige rol van de ondersteuningsplanraad in al zijn geledingen bij de besluitvorming over het ondersteuningsplan passend onderwijs,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 98 (33106).

De motie-Dijsselbloem c.s. (33106, nr. 81) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat stelselwijzigingen passend onderwijs en jeugdzorg vrijwel gelijktijdig de komende jaren gaan plaatsvinden;

overwegende dat beide de zorg voor jeugd betreffen en dat onderlinge samenhang dus zeer geboden is;

constaterende dat de regionale samenwerking rond passend onderwijs en rond jeugdzorg lang niet overal lijkt te gaan samenvallen;

verzoekt de regering, de samenhang tussen de stelselwijzigingen jeugdzorg en passend onderwijs aan te brengen en te bevorderen dat de regionale samenwerking zo veel mogelijk samenvalt,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 99 (33106).

Ik stel vast dat wij nu over de gewijzigde moties kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Van der Ham (33106, nr. 66).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt het amendement-Dijkgraaf/Ferrier (stuk nr. 26, I) tot het invoegen van onderdeel Aa.

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, GroenLinks, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de PVV voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit amendement de overige op stuk nr. 26 voorkomende amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Klaver/Dijsselbloem (stuk nr. 41, I) tot het invoegen van onderdeel Ba.

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 41 voorkomende gewijzigde amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Dijkgraaf (stuk nr. 51, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SGP voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement de overige op stuk nr. 51 voorkomende gewijzigde amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Dijkgraaf/Ortega-Martijn (stuk nr. 52, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SGP en de ChristenUnie voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement de overige op stuk nr. 52 voorkomende gewijzigde amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Van der Ham/Ferrier (stuk nr. 85, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 85 voorkomende gewijzigde amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Van der Ham/Dijsselbloem (stuk nr. 32, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks en D66 voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 32 voorkomende gewijzigde amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Dijkgraaf/Ferrier (stuk nr. 56, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit amendement het andere op stuk nr. 56 voorkomende amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Elias (stuk nr. 42, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit amendement het andere op stuk nr. 42 voorkomende amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Dijsselbloem c.s. (stuk nr. 92, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 92 voorkomende gewijzigde amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Jasper van Dijk (stuk nr. 47, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, D66 en de ChristenUnie voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 47 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Klaver (stuk nr. 15, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks en D66 voor dit

amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 15 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Jasper van Dijk (stuk nr. 36, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks en D66 voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 36 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Van der Ham (stuk nr. 60, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks en D66 voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 60 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Ortega-Martijn (stuk nr. 58, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks en de ChristenUnie voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 58 voorkomende gewijzigde amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Van der Ham (stuk nr. 22, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks en D66 voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 22 voorkomende gewijzigde amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Jasper van Dijk (stuk nr. 49, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks en D66 voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 49 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

De heer Klaver (GroenLinks):

Voorzitter. De GroenLinks-fractie wil worden geacht tegen het amendement-Ortega-Martijn op stuk nr. 58, I te hebben gestemd.

De voorzitter:

Waarvan akte. Het amendement blijft verworpen.

In stemming komt het amendement-Ortega-Martijn (stuk nr. 44, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, D66 en de ChristenUnie voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 44 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Ferrier c.s. (stuk nr. 45, letter A).

De voorzitter:

Ik constateer dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement de overige op stuk nr. 45 voorkomende gewijzigde amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Klaver/Dijsselbloem (stuk nr. 19, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 19 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Klaver (stuk nr. 16, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdD, de PvdA, GroenLinks en D66 voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 16 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het nader gewijzigde amendement-Ferrier/Van der Ham (stuk nr. 91, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de ChristenUnie en het CDA voor dit nader gewijzigde amen-

dement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit nader gewijzigde amendement de overige op stuk nr. 91 voorkomende nader gewijzigde amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Jasper van Dijk (stuk nr. 59, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, GroenLinks en D66 voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 59 voorkomende gewijzigde amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Ferrier/Ortega-Martijn (stuk nr. 86) tot het invoegen van onderdeel Aa.

De voorzitter:

Ik constateer dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Dijsselbloem c.s. (stuk nr. 54).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66 en de SGP voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Jasper van Dijk/Smits (stuk nr. 12).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, GroenLinks en D66 voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Dijkgraaf (stuk nr. 23).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de SGP en het CDA voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Elias c.s. (stuk nr. 48, I).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit amendement de overige op stuk nr. 48 voorkomende amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Dijsselbloem c.s. (stuk nr. 50) tot het invoegen van artikel XXIVA.

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de ChristenUnie en het CDA voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Jasper van Dijk (stuk nr. 33) tot het invoegen van artikel XXXVIIA.

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, D66 en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Dijsselbloem/Van der Ham (stuk nr. 31).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Jasper van Dijk (stuk nr. 34).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt de motie-Dijsselbloem c.s. (33106, nr. 77).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Dan kunnen we gaan stemmen over het wetsvoorstel. Ik geef gelegenheid tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

Als eerste is het woord aan de heer Dijsselbloem.

□

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Voorzitter. De Partij van de Arbeid hecht zeer aan passend onderwijs. Voor ieder kind een passende plek op een goede school, zo nodig met zorg en ondersteuning. Het wetsvoorstel bevat een stelselwijziging met goede elementen. Er is sprake van een zorgplicht, van samenwerkingsverbanden en van ontschot budgetten. Echter, de omstan-

Dijsselbloem

digheden ontbreken waaronder ouders het beste kunnen verwachten voor hun kind. De omstandigheden ontbreken waaronder leraren hun werk moeten doen – leraren die er graag een succes van willen maken – en waarin ook kinderen met beperkingen en stoornissen tot hun recht komen. Het gebrek aan geld, tijd, expertise en draagvlak onder professionals, die het allemaal weer moeten doen, maakt dat wij onmogelijk met dit wetsvoorstel kunnen instemmen. Als ultieme poging hebben wij een motie in stemming laten brengen waarin om een uitvoeringstoets wordt gevraagd. Die motie vraagt om gegeven de tijd en het geld te bekijken of de wet uitvoerbaar zou zijn en of onze zorgen misschien wel onterecht zijn. Zelfs het voorstel om een uitvoeringstoets te laten verrichten, is zojuist echter verworpen. Daarom kunnen wij deze wet onmogelijk voor onze rekening nemen.

De heer **Klaver** (GroenLinks):

Voorzitter. Mijn fractie is voor passend onderwijs en eigenlijk ken ik niemand die tegen passend onderwijs is. Ook niet die tienduizenden docenten die in de Arena stonden. Ook niet die vijf ouders met twee kinderen in de kleinste demonstratie ooit hier op het Binnenhof. Zij hadden legopoppetjes bij zich, omdat hun kinderen bedlegerig zijn en daarom niet hiernaartoe konden komen. Wij maken ons grote zorgen over deze grote wetswijziging voor het onderwijs. Zij is niet los te zien van de begrote bezuiniging van 300 mln. op kwetsbare kinderen. Daarom kan mijn fractie niet instemmen met het voorliggende wetsvoorstel. Ik ben namelijk heel bang dat de meest kwetsbare kinderen in het onderwijs gaan lijden onder deze nieuwe wet. Dat wil ik niet op mijn geweten hebben.

Mevrouw **Ortega-Martijn** (ChristenUnie):

Voorzitter. Streven naar inclusief onderwijs, waarbij je kind volwaardig kan en mag meedoen. Wie kan daar tegen zijn? De ChristenUnie is dan ook een voorstander van passend onderwijs. Het gaat echter om de balans. Wat is passend voor het kind in het licht van het regulier onderwijs? Wat kunnen we het kind redelijkerwijs bieden? We staan nu voor de vraag of de voorliggende, grote stelselwijziging die balans biedt, terwijl op de achtergrond ook die forse bezuiniging van 300 mln. speelt, waardoor kostbare expertise verloren dreigt te gaan.

De ChristenUnie stelt het volgende vast. Er zijn geen concrete, inhoudelijke doelen geformuleerd. Daarnaast is er sprake van onvoldoende invoeringstijd om onder andere docenten te scholen. Ook ontbreekt een duidelijke regie en zijn er geen voorbeelden van positieve effecten, doordat een aantal experimenten voortijdig is beëindigd. Gedurende het debat is onduidelijk gebleven wat de impact zal zijn op de kwaliteit van het onderwijs en op die kwetsbare kinderen. De minister bleef uitgaan van veronderstellingen, maar kinderen zijn geen proefkonijnen. Als voormalig lid van de commissie-Dijsselbloem weet ik als geen ander wat er in het verleden verkeerd is gegaan bij de invoering van onderwijsvernieuwingen. Met deze kennis en het voorliggende wetsvoorstel, vrees ik dat de geschiedenis zich zal herhalen. Een uitvoeringstoets die de zorgen zou kunnen weghalen is zojuist weggestemd, zowel het amendement als de motie. De fractie van de ChristenUnie vindt het daarom politiek onverantwoord

dat deze wet wordt ingevoerd. Mijn fractie zal dan ook tegen dit wetsvoorstel stemmen.

De heer **Jasper van Dijk** (SP):

Voorzitter. Met de Wet passend onderwijs wil het kabinet meer leerlingen met een beperking opvangen in het reguliere onderwijs. Daarvoor wordt een ingewikkeld systeem van samenwerkingsverbanden van scholen opgetuigd. Het budget voor zorgleerlingen wordt gemaximeerd, waardoor niet langer de zorg voor leerlingen vooropstaat, maar het geld dat beschikbaar is. Daar bovenop komt nog een bezuiniging van 300 mln. op het speciaal onderwijs. Dit alles maakt van passend onderwijs eerder knellend onderwijs. Wij zullen dan ook niet instemmen met deze wet.

De heer **Van der Ham** (D66):

Voorzitter. Hier staat nog een oud-lid van de commissie-Dijsselbloem. Hier staat ook een fractielid dat stelt dat de richting van het passend onderwijs op zichzelf een goede is. Wij hebben allerlei wijzigingsvoorstellen ingediend om de positie van ouders en leerlingen te verbeteren en te versterken. Een aantal belangrijke wijzigingsvoorstellen is aangenomen, maar veel zijn er ook niet aangenomen. Een zorgplicht voor leerlingen op een wachtlijst? Verworpen. Zorgvuldige invoering? Verworpen. Een uitvoeringstoets? Verworpen. En dan zijn er nog de grote bezuinigingen die gepaard gaan met de invoering van deze wet. Dat zijn niet alleen de bezuinigingen van 300 mln. op zorgleerlingen, maar ook de bezuinigingen op de jeugdzorg, op de achterstandsleerlingen en op het speciaal onderwijs. Ook een oproep om de optelsom aan bezuinigingen op de kwetsbaarste jongeren te heroverwegen in het Catshuis is verworpen.

Het passend onderwijs wordt ingevoerd in een bed van brandnetels. Vanuit de ervaring die wij in de Kamer hebben met onderwijsvernieuwingen vindt D66 het niet zorgvuldig en niet verantwoord om voor het wetsvoorstel te stemmen.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van de amendementen-Dijkgraaf/Ferrier (stuk nrs. 26, I tot en met III), de gewijzigde amendementen-Van der Ham/Ferrier (stuk nrs. 85, I en II), de amendementen-Dijkgraaf/Ferrier (stuk nrs. 56, I en II), de amendementen-Elias (stuk nrs. 42, I en II), de gewijzigde amendementen-Dijsselbloem c.s. (stuk nrs. 92, I en II), de gewijzigde amendementen-Ferrier c.s. (stuk nr. 45, letters A tot en met C), de nader gewijzigde amendementen-Ferrier/Van der Ham (stuk nrs. 91, I tot en met III), het amendement-Ferrier/Ortega-Martijn (stuk nr. 86), de amendementen-Elias (stuk nrs. 48, I tot en met IV) en het amendement-Dijsselbloem c.s. (stuk nr. 50).

De **voorzitter**:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de SGP, het CDA en de PVV voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt de motie-Ortega-Martijn (33106, nr. 62).

Van der Ham

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ortega-Martijn (33106, nr. 63).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ortega-Martijn (33106, nr. 64).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ortega-Martijn (33106, nr. 65).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66 en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Ham/Dijsselbloem (33106, nr. 67).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de ChristenUnie en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van der Ham/Klaver (33106, nr. 93).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de ChristenUnie en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Ham c.s. (33106, nr. 69).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de ChristenUnie en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Ham/Klaver (33106, nr. 70).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdD, GroenLinks en D66 voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Jasper van Dijk/Dijsselbloem (33106, nr. 94).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66 en de PVV voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Jasper van Dijk (33106, nr. 95).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Elias c.s. (33106, nr. 96).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze gewijzigde motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Klaver/Dijsselbloem (33106, nr. 74).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Klaver c.s. (33106, nr. 97).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de ChristenUnie en het CDA voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Klaver c.s. (33106, nr. 76).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de SGP, de ChristenUnie en het CDA voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de fractie van de PVV ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Dijsselbloem c.s. (33106, nr. 98).

Van der Ham

De voorzitter:

Ik constateer dat deze gewijzigde motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Dijsselbloem c.s. (33106, nr. 79).

De voorzitter:

Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de PvdA, GroenLinks en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Dijsselbloem c.s. (33106, nr. 99).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze gewijzigde motie met algemene stemmen is aangenomen.

De vergadering wordt van 14.29 uur tot 15.45 uur geschorst.